
INHOUD

DEEL I: OVERZICHT VAN DE LITERATUURGESCHIEDENIS

<i>Middeleeuwen: 1170–1550</i>	2
Benaming	2
Tijdvakken	2
I Aristocratische letterkunde: 1170–1300	2
<i>a Karakterisering</i>	2
<i>b Genres, auteurs</i>	2
II Burgerlijke letterkunde: 1300–1550	7
<i>a Karakterisering</i>	7
<i>b Genres, auteurs</i>	8
 <i>Renaissance: 1550–1669</i>	 16
Benaming	16
Stromingen	16
Tijdvakken	18
I Vroege renaissance: 1550–1600	18
<i>a Karakterisering</i>	18
<i>b Genres, auteurs</i>	19
II Bloeitijd van de renaissance: 1600–1669	20
<i>a Karakterisering</i>	20
<i>b Genres, auteurs</i>	21
 <i>Frans-classicisme: 1669–1731</i>	 25
<i>a Karakterisering</i>	25
<i>b Genres, auteurs</i>	25

<i>Verlichting: 1731–1820</i>	28
Benaming	28
Stromingen	28
Tijdvakken	29
I Spectatoriale verlichting: 1731–1760	29
<i>a Karakterisering</i>	29
<i>b Genres, auteurs</i>	30
II Encyclopedische verlichting: 1760–1820	30
<i>a Karakterisering</i>	30
<i>b Genres, auteurs</i>	32
 <i>Romantiek: 1820–1840</i>	 34
<i>a Karakterisering</i>	34
<i>b Genres, auteurs</i>	35
 <i>Realisme: 1840–1880</i>	 38
<i>a Karakterisering</i>	38
<i>b Genres, auteurs</i>	38
 <i>Moderne letterkunde: 1880–1990</i>	 41
Tijdvakken	41
I Doorbraak van de moderne letterkunde: 1880–1916	41
<i>a Karakterisering</i>	41
<i>b Genres, auteurs</i>	41
II Tussen twee oorlogen: 1916–1940	44
<i>a Karakterisering</i>	44
<i>b Genres, auteurs</i>	45
III Wederopbouw en rebellie: 1940–1970	47
<i>a Karakterisering</i>	47
<i>b Genres, auteurs</i>	50
IV Postmodernisme: 1970–1990	54
<i>a Karakterisering</i>	54
<i>b Genres, auteurs</i>	55

1 Periodisering	58
2 Terminologie	61
3 Datering en overlevering	62

DEEL II: BENADERINGEN IN DE NLG

<i>Algemene inleiding</i>	66
---------------------------	----

1 AUTEUR	68
1.1 Inleiding	68
1.2 Poëtica	68
1.3 Leven en werk	83

2 TEKST	84
2.1 Inleiding	84
2.2 Structuuranalyse	87
2.3 Genres	88

3 PUBLIEK	90
3.1 Inleiding	90
3.2 Receptie en sociabiliteit	91

4 WERKELIJKHEID	93
4.1 Inleiding	93
4.2 Verwijzingen naar de werkelijkheid	94
4.3 Functie en presentatie	95
4.4 Literatuur en cultuur	96

<i>Register</i>	98
-----------------	----

REGISTER

In het register zijn opgenomen:

- de begrippen die in deze handleiding worden behandeld;
- de namen van auteurs en de titels van werken voor zover ze worden genoemd in deel 1:

Overzicht van de literatuurgeschiedenis

<i>A sentimental journey</i> 29	Bernlef, J. 53
Achterberg, G. 45	<i>Betuwsche Novellen</i> 38
<i>Aenleidinge ter Nederduitsche dicht-</i>
<i>kunste</i> 22	<i>Bezwaren tegen den geest der eeuw</i> 35
<i>Agon, sulthan van Bantam</i> 30	Bijns, A. 14
Aken, H. van 5	Bilderdijk, W. 33
Alembert, J. Le Rond d' 30	Blaman, A. 47, 51
<i>Alexanders geesten</i> 4	<i>Blauwe Scute</i> 9
<i>Almagro</i> 36	<i>Bliscappen van Maria</i> 11
Alphen, H. van 32	Bloem, J.C. 42, 45
<i>Als twee druppels water</i> 51	<i>Boec van Merline</i> 7, 8
Andreus, H. 53	Boekdrukkunst 12
<i>Antwerps liedboek</i> 10	Boendale, J. van 11
<i>Apocrief</i> 52	<i>Boertigh, amoureux en aendachtigh groot</i>
<i>liedboek</i> 21
Arion, F.M. 56	Bonset, I.K. 45
<i>Arturs doet</i> 4	Boon, L.P. 47, 50, 55
Asselijn, T. 23	Bordewijk, F. 46, 51, 52
Assenede, D. van 4	Bosboom-Toussaint, A.L.G. 36, 38
Atheïsme 28	Boutens, P.C. 42
<i>Atonaal</i> 52	Braak, M. ter 44, 45, 46, 47
Bakhuizen van den Brink, R.C. 35	Brabant, Jan 1 van 5
<i>Barbarber</i> 53	Bredero, G.A. 21
<i>Basia</i> 17	<i>Breekwater</i> 55
<i>Batava tempe</i> 22	Bruggen, C. van 44
<i>Batavia</i> 17	Burnier, A. 52
<i>Beatrijs</i> 8	Busken Huet, C. 35, 39
<i>Beemdgras</i> 56	Buyse, C. 41, 43
Beets, N. 36, 38	Byron, G. 34, 36
Berge, H.C. ten 57	<i>Camera obscura</i> 38
<i>Bericht aan de rattenkoning</i> 52	Campert, R. 53

- Camphuysen, D.R. 23
 Cats, J. 22
Chrysanten, roeiers 57
 Claus, H. 47, 53
 Cobra-groep 48
 Conscience, H. 36
 Contrareformatie 17
 Coornhert, D.V. 19
 Corneille, P. 25
 Costa, I. da 35
Costelick mal 22
 Coster, S. 20
 Couperus, L. 41, 43
 Cremer, J. 52
 Cremer, J.J. 38
Dagh-werck 22
 Daterings- en overleveringsproblema-
 tiek 62
De avonden 50
De belydenis van een lichtmis 30
De berg van licht 43
De beweging 42, 45
De boekanier 36
De borchgravinne van Vergi 9, 12
De Bredasche heldinne 30
De buskenblazer 11
De donkere kamer van Damocles 51
De gemeenschap 46
De gids 35, 37, 38, 45
De historie van den vier Heemskinderen 3,
 12
De historie van mejuffrouw Sara Burger-
hart 32, 33
De Hollandsche natie 36
De Hollandsche spectator 30
De Kapellekensbaan 55
De kunst der poëzij 33
De leeuw van Vlaanderen 36
De Nederlandsche spectator 41
De nieuwe gids 41, 61
De reis van Sinte Brandaan 6
De renegaat 36
De revisor 55, 62
De roos van Dekama 36
De schaamte voorbij 49, 56
De stijl 45
De storm 53
De tuinen van Bomarzo 55
De verheerlijckte schoenlapper of de ge-
croonde leersse 26
De wandelaar 44
 Decadentie 43
 Deïsme 28
 Deken, A. 32
 Delft, D. van 10
Delftse Bijbel 12
Den hof en boomgaard der poë sien 19, 59
Den Vlaemschen indicateur 30
Der leken spieghel 10, 11
Der minnen loep 11
Der naturen bloeme 7
 Deyssel, L. van 41, 42, 43
 D'Heere, L. 19
 Dichtgenootschappen 25
 Didactiek 86
 Diderot, D. 30
Die evangeliën vanden spinrocke 13
Die hexe 11
Die hystorie van Reynaert die vos 12
Die Leiden des jungen Werthers 29
Die Rose 5
 Diengotgaf, Segher 4
 Doesburg, T. van 45
 Doolaard, A. den 46
 Dousa, J. 17
 Dramatiek 86
 Drost, A. 35
Dubbelspel 56
Duytse lier 26
Economische liedjes 32
Een liefde 43
Een scone leeringe om salich te sterven 13
Een tevreden lach 52
Een vlucht regenwulpen 56
Een zwerver verliefd 43
Eenzaam avontuur 50
Eerst grijs dan wit dan blauw 55
Eerste bliscap van Maria 11
 Effen J. van 30
Elckerlijc 14

- Eline Vere* 43
 Elsschot, W. 46
 Emants, M. 41, 43
Emblemata amatoria 21
 Empirisme 28
Encyclopédie 30
 Encyclopedische verlichting 30
Eneasroman 2, 3, 4
 Epiek 86
 Erasmus van Rotterdam, D. 17
Esbatement van den appelboom 14
Esmoreit 11
 Estheticisme 41
Experimenten 42
 Faverey, H. 57
 Feith, R. 33, 37
Ferdinand en Constantia 33
Ferdinand Huyck 36
Floris ende Blancefloer 4
 Focquenbroch, W.G. van 22
Forum 44, 45, 46, 47
 Frans-classicisme 25
 Freud, S. 47
 Fysico-theologie 28
Gangreen I (black venus) 48
Gebruik en misbruik des tooneels 26
Gedichten van den schoolmeester 39
 Geel, J. 37
Geeraert van Velsen 21
 Geeraerts, J. 48
 Geistesgeschichtliche literatuurbeschou-
 wing 67
 Genootschappen 31
 Genres 85
 Gezelle, G. 40, 52
 Gijsen, 45, 46
Gloriant 11
 Gorter, H. 41, 42, 52
 Gossaert, G. 42
 Gouden eeuw 20
Graalqueeste 4
Granida 21
 Gruuthuuse-handschrift 10
 Guldensporenslag 7
Gysbreght van Aemstel 20, 22, 53
 Haagse liederenhandschrift 9
 Haan, J.I. de 43
 Haasse, H. 55
 Hadewijch 6
 Handschrift-Van Hulthem 6, 9, 11
Hanneken Leckertant 14
 Haren, O.Z. van 30
 Hart, M. 't 56
 Haverschmidt, F. 39
 Heelu, J. van 6
 Heeresma, H. 56
 Heijermans, H. 43, 47
 Helmers, J.F. 36
 Hermans, W.F. 47, 51
Hermingard van de Eikenterpen 35
Hertspiegel 19
 Herzberg, J. 56
Het gebruik van woorden 53, 57
Het gesprek op den Drachenfels 37
Het getij 44, 45
Het huis Lauernesse 36
Het land van herkomst 46
Het manifest voor de jaren zeventig 56
Het stenen bruidsbed 51
Het verlangen 42
Het wederzyds huwelyksbedrog 26
 Hildegasberch, W. van 9
Historie van den grale 7
Historie van Troyen 4
 Historische avant-garde 44
Hofwyck 22
100 gedichten 57
 Hooft, P.C. 21
 Hoop jr., A. van den 36
Houwelick 22
 Hugo, H. 23
 Hulst, J. van 10
 Humanisme 16
 Humanitair expressionisme 45
 Huydecoper, B. 26
 Huygens, C. 21
Ideeën 39
Ik heb altijd gelijk 51
Ik Jan Cremer 52
 Immanente literatuurbeschouwing 67

- Individualisme 42
Inwydinge van 't stadthuis t'Amsterdam 22
Ivanhoe 35
Jan, Jannetje en hun jongste kind 36
Jan Klaaz, of gewaande dienstmaagd 23
Jaromir 37
Jezus en de ziel 23, 26
Juffrouw Lina 43
Julia 32, 33
 Junius, H. 17
 Kant, I. 29
 Kantianisme 29, 33
Karel ende Elegast 3, 62
 Kate, J.J.L. ten 39
 Kellendonk, F. 55
Kind tussen vier vrouwen 46
 Kinker, J. 29, 33
 Kloos, W. 41, 42
 Kneppelhout, J. 38
 Kopland, R. 56
Korenbloemen 22
 Kosmisch expressionisme 45
 Kouwenaar, G. 53, 57
Kuser 36
La vie du terrible Robert le diable 12
Lancelot en prose 4
Lancelotcompilatie 4, 8
Landjuwelen 13
 Langendijk, P. 26
Lanseloet van Denemerken 11
Lantsloot vander Haghedochte 4
L'art pour l'art 42
 Last, J. 46
Lauwer-strijt 24
 Lennep, J. van 36
 Leopold, J.H. 42
Les fleurs du mal 60
 Linde, G. van de
Lippijn 11
 Literatuurbeschouwing 67
 Lodenstein, J. van 23
Lof der zotheid 17
 Lucebert 48, 52, 57
Lucifer 22
 Luyken, J. 23, 26
 Lyriek 86
Madame Bovary 60
 Maerlant, J. van 4, 7
Majoor Frans 38
Mariken van Nieumeghen 14
 Marsman, H. 45, 46, 47
Mathilde-cyclus 41
Max Havelaar 39
Mei 42
 Meijer, H.A. 36
Melancholia 48
Memento-mori 59
Meneer Vissers hellevaart 46
Mengeldichten 26
 Meulenbelt, A. 49, 56
 Middeleeuwen 2
Mijn kleine oorlog 50
Minnebrief aan onze gemartelde bruid
 Indonesia 52
 Moderne devotie 10, 18
 Moderne letterkunde 41
 Modernisme 44, 61
 Moor, M. de 55
 Moritoen, J. 10
 Mouw, J.A. dèr 42
 Mulisch, H. 47, 51
 Multatuli 39
Music-Hall 44
 Naturalisme 41, 43
 Nazareth, Beatrijs van 6
Nederlandsche historiën 21
 Neorealisme 49, 53
 Neoromantiek 43
 Nescio 46
 Nietzsche, F. 47
Nieuwe griffels, schone leien 52
 Nieuwe zakelijkheid 46
 Nijhoff, M. 44, 45
Nog schijnt Merten van Rossom de beste
 van tween 14
Nooit meer slapen 51
 Noot, J. van der 19
 Noot, T. van der 13
Onder het vee 56

- Onderwys in de tooneelpoëzy* 26
Opwaartsche wegen 46
 Ostaijen, P. van 44, 45
Over-Ysselsche sangen en dichten 23
 Paaltjens, P. 39
Parlando 45
Pathologieën 43
 Pels, A. 26
 Perioderingsproblematiek 58
 Perk, J. 41
 Perron, E. du 44, 45, 46, 47
 Petrarca, F. 18, 19
 Petrarkisme 19
Pia Desideria 23
Pijpelijntjes 43
Podium 50, 52
 Poëtica 67
 Polet, S. 55
 Poot, H.K. 26
 Positivistische literatuurbeschuwing 67
 Postmodernisme 54, 61
 Potgieter, E.J. 35, 36, 38, 39
Proeve van kleine gedichten voor kinderen 32
 Questiers, K. 24
 Racine, J. 25
Raster 55
 Rationalisme 28, 29
 Ready-mades 53
 Realisme 38
 Receptie-esthetische literatuurbeschuwing 67
 Receptieonderzoek 90
 Rederijkerskamers 13
 Reformatie 17
Reize naar het aapenland 30
 Renaissance 16, 61
Renout van Montalbaen 3
 Republiek der Verenigde Nederlanden 18
 Reve, G. 47, 50, 51, 52
 Reveil 34, 35
 Revius, J. 20, 23
Reynaert II 8
Reynaerts historie 8, 12
Rijmbijbel 7, 63
Rijmkroniek van Holland 6
 Robberechts, D. 55
Robrecht de Duyvel 12
 Rodenko, P. 52
Roelantslied 3
 Roemer Visscher, P. 24
 Roland Holst, A. 42, 45
Roman de la Rose 5
Roman van Heinric en Margriete van Limborch 8
Roman van Lancelot 4
 Romantiek 34
 Romein-Verschoor, A. 44
 Rotgans, L. 26
Rubben 11
 Ruusbroec, J. van 10
 Schendel, A. van 43
 Schippers, K. 53
 Schopenhauer, A. 47
 Scott, W. 34, 35
 Secundus, J. 17
Seghelijs van Jherusalem 8
 Sensitivisme 42
 Sentimentalisme 29, 31, 32
Seven manieren van heiliger minnen 6
Sevenste bliscap van onser Vrouwen 12
Sinne- en minnebeelden 22
Sint Servaeslegende 2
Sinte Franciscus leven 7
 Six van Chandelier, J. 20, 23
Slag bij Woeringen 6
 Slauerhoff, J.J. 46
Snikken en grimlachjes 39
 Sociabiliteit 91
Spaanschen Brabander 21
 Spectators 29
 Spiegel, H.L. 19
Spiegel historiael 7, 8
 Staring, A.C.W. 37
Statenbijbel 20, 23
 Stoke, M. 6
 Streuvels, S. 41, 43
Strofische gedichten 6
 Structuralisme 85
 Structuralistische literatuurbeschuwing 67

Studenten-typen 38
 Sue, E. 38
 Swaen, M. de 26
 Symbolisme 42
 Tachtigjarige Oorlog 18
Tafel vanden kersten ghelove 10
Tafereel van de overwintering der Hollanders op Nova Zembla 37
Tegen het personage 55
 Teirlinck, H. 47
 Terminologieproblematiek 61
 Tesselschade, M. 24
The corsair 36
Theorie der schoone kunsten en wetenschappen 32
Tijd en mens 52
 Tollens, H. 36, 37
Tractatus 57
Tranen der acacia's 51
Trouingh 22
Tscep vol wonders 13
Turks fruit 52
Ulenspieghel 12
Vaderlandsche letteroefeningen 31, 34
 Val van Antwerpen 18
Van den lande van oversee 7
Van den vos Reynaarde 5, 8, 63
Van nu en straks 41, 61
Van seven trappen in den graed der gheesteleker minnen 10
Vanden winter ende vanden somer 11
 Veer, C. van der 24
 Veldeke, H. van 2
 Verlichting 28
 Verwey, A. 41, 42
 Vestdijk, S. 46
 Vijftigers 40, 48
 Vinkenoog, S. 52
Visioenen 6
Vlaamse rose 5
Volksboek van Margarieta van Lymborch 12
 Vollenhove, J. 20
 Vondel, J. van den 22
 Vorm of vent 45

Vormen 45
 Vos, J. 23, 26
Waar is de eerste morgen 52
Wagenspel van Masscheroen 14
 Walravens, J. 52
 Walschap, G. 46
 Wessem, C. van 45
Wilhelmus 19
 Wittgenstein, L. 57
 Woestijne, K. van de 42
 Wolff, B. 32
 Wolkers, J. 47, 52
Zedekunst dat is wellevenskunste 19
 Zola, E. 43
Zwaarmoedige verhalen voor bij de centrale verwarming 56